

საპარტიველოს სსრ
კონსტიტუციის (ქირითაღი
კანონი) პროექტის
საყოველთაო-საბალსო
ბანდისმა

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

საპარტიველოს სსრ მინისტრთა საბაგოსთან არსებული ფიზკულტურისა და
სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბაგოს ორგანო
ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете
Министров ГССР и республиканского, Совета профсоюзов

№ 61
(6126)

28

საქართველო
საბჭოთავი
ხარბი,
საბაგაბათი.
დასი 3 კავ.

ბაგათი ბაგოდის
1984 წლის
18 აპრილიდან

საგეოგრაფიკოს, ხალხის საკეთილდღეობად

დიდ კასუსისგეგმვას გვაკისრებს

ჩვენ რესპუბლიკის საბაგოდო-
გებობა ინტერესით ეცნობა ახალი
კონსტიტუციის პროექტს, რომელიც
წარმოგვიდგება როგორც ერთ-
გნული და ინტერნაციონალური
თვისებების შეტყობის შესანიშნავი
ნიშნები. მასში ნათლად არის ასა-
ხული რესპუბლიკის წინსვლისა და
აღმშენებლობის გზები, მიქალაქე-
თა ძირითადი უფლება-მოვალეობა-
ნი და პოლიტიკური თავისუფლე-
ბა, აგრეთვე, ის დიდი პოლიტიკუ-
რი, ეკონომიკური და სოციალუ-
რი ძეგლები, რომელიც ამჟამად მო-
ქმედო კონსტიტუციის მიღების შე-
მდგომ პერიოდში მოხდა.

ჩვენ, რესპუბლიკის ფიზკულტუ-
რულ-სპორტულ მუშაკებს, განსა-
კუთრებით გვანარებს და გვეაბაყე-
ბა, რომ საბჭოთა საქართველოს

ახალი კონსტიტუციის პროექტში
თვალსაჩინო ადგილი უჭირავს მა-
სობრივი ფიზკულტურის, სპორტი-
სა და ტურნიზმის განვითარების სა-
კითხებს.

ყოველივე ეს უფლებასთან ერთ-
თად დიდ პასუხისმგებლობას გვა-
კისრებს. საქართველოს ფიზკულ-
ტურულ-სპორტულ და სპორტსმენებს ნა-
თლად აქვთ შეგნებული დღევან-
დელი დღის მნიშვნელობა და სი-
დადადე. წინაა მტკაღ საბასუხისმგე-
ბლო სპორტული ორნისძიებები:
მოსწავლეთა XV საკავშირო სპარ-
ტაკიადა, საბჭოთა კავშირის ხალხ-
თა VII საზაფხული სპარტაკიადა
და, რაც მთავარია, მოსკოვის ოლი-
მპიური თამაშები.

ჩვენი ამოცანაა, მთელი პასუხის-
მგებლობით ვეშადათ ამ დიდი
სპორტული ფორუმებისთვის, ვაშ-
რავლოთ ქართული სპორტის სახე-
ლოვანი ტრადიციები.

ბ. ჯანელიძე,
საქართველოს სპორტკომიტე-
ტის სკოლებისა და უმაღლესი
სასწავლებლების განყოფილე-
ბის უფროსი.

წინსვლის სანიღარი

საპარტიველოს სსრ კონსტიტუ-
ციის (ძირითადი კანონი) პროექტი
ხალხის კეთილდღეობის ამაღლები-
სთვის ზრუნვის კიდევ ერთი დადა-
სტურებაა. ის საყოველთაო გამო-
ხმარება, რომელიც გაზეთებში
იბეჭდება, ნათლად მოწმობს თუ
როგორი გულსყუროთ მოეკიდენ
მშრომელები თავიანთი უფლებებ-
ისა და მოვალეობების კიდევ უფ-
რო ამაღლებას, რაც ხალხის მატე-
რიალური და სულიერი კულტურის
გაუმჯობესების საწინდარია.

ამ საყოველთაო-საბალსო განხი-
ლვაში რესპუბლიკის თვითუფლო
მიქალაქის გვერდით დგანან ფიზ-
კულტურისა და სპორტის მრავალ-
რიცხოვანი არმიის წარმომადგენ-
ლები. მათ შესანიშნავად აქვთ შეგ-
ნებული, რომ მშრომელთა ფიზი-

კური წართობა მათი შრომისაყო-
ფიერების ამაღლების უტყუარი სა-
შუალებია. სპორტი კი სინაზრულისა
და სიჯანსაღის დაუშრეტელი წყა-
რია.

ამას წინათ თბილისში დამთავრე-
ბულმა მოკრივეთა საკავშირო ჩემ-
პიონატმა კიდევ ერთხელ დადას-
ტურა, რომ სპორტის ეს ვაქაცუ-
რი სახეობა ხალხის დიდი სიყვარუ-
ლით სარგებლობს. კრივის სახელო-
ვანი ტრადიციების აღორძინება
ჩვენს რესპუბლიკაში საიმედო ხე-
ლოთაა და ქართველი მოკრივეები
სპორტის სხვა სახეობათა წარმო-
მადგენლებთან ერთად, ძალ-ღონეს
არ დაზოგავენ რესპუბლიკის სპო-
რტული დიდების ამაღლებისთვის.

ახალი კონსტიტუციის პროექტი
აღკავფროვანებს მომავალი წარმო-
ტეხებისთვის, ვინაიდან იგი წინსვ-
ლის საიმედო საწინდარია.

ბ. კვინიძე,
საქართველოს სსრ კრივის ფე-
დერაციის თავმჯდომარე.

ქაღალაქი

ბაგარჯვება საბასტორალოში

სმპსტრმოწლი დამთავრდა სსრ კა-
ემირის შეიარაღებულ ძალთა გუნდუ-
რი პირველობის ზონალური შეჯიბრე-
ბა, რომელშიც ამიერკავკასიის სამხე-
დრო ოლქის მოჭარდაკეებიც მონაწი-
ლეობდნენ.

შესანიშნავად წარმართეს დასკენით
შეხვედრები ჩვენი ოლქის წარგანვი-
ლებმა. მათ V და VI ტურებში ერთ-
ნაირი ანგარიშით (4,5:2,5) სძლიეს
შეიარაღებულ ძალთა ცხრაგუნის ჩემ-
პიონს, ლენინგრადის სამხედრო ოლ-
ქისა და ბალტიის ფლოტის გუნდებს.
დსკენით, VII ტურში ამიერკავკასი-
ისლებმა მოუგეს (6,5:0,5) შვეი წდვის
ფლოტის მოჭარდაკეებს და I ადგი-
ლიც დაიკავეს — 39,5 ქულა 49-დან.

II ადგილზეა ბალტიის ფლოტის, ხო-
ლო მესამეზე — ლენინგრადის სამ-
ხედრო ოლქის გუნდები. სამივე კო-
ლექტივმა ფინალში თამაშის უფლე-
ბა მოიპოვა.

ამიერკავკასიელთა მგავსი შედეგი
არავის მოუპოვებია 18 წლის მანძი-
ლზე. გუნდის წიგნებმა საუკნოლო შთა-
ბეჭდილება დატოვეს. ოსტატმა 5.
გურიელმა, რომელიც გოგონათა დაფა-
ზე გამოდიოდა, აბსოლუტური შედეგი
აჩვენა: მან შეიდივე მტოქე დაამა-
რცხა; ვაქთა დაფებზე I ადგილზე
დაიკავეს ე. გუფელმა (6 ქულა 7-
დან), ა. ივოზნიკოვმა და ს. ჩერე-
ლიანმა (5,5 ქულა — თითოეულს).
ქალთა დაფაზე უძლიერესი იყო საერ-
თაშორის ოსტატი ა. ნაიკოვსკაია
(თბილისი), რომელმაც 7 შეხვედრაში
6 ქულა მოაგროვა. სხვათა შორის, მან
სძლია ქალთა მსოფლიო პირველობის
პრეტენდენტთა მატჩების მონაწილეს,
დიდოსტატ ი. ლევიტინას (ლენინგრა-
დი).

შეჯიბრებაში ბერიც ცნობილი მოჭა-
დრაკე მონაწილეობდა. მგავლითად, დი-
დოსტატი ა. გიპსლისი (ბალტიის
ფლოტი), საერთაშორისო ოსტატები მ.
ცვიტლინი, ვ. კარასიოვი და სხვ. რა
თქმა უნდა, შეჯიბრება უფრო საინ-
ტერესო იქნებოდა მასში რომ მსოფ-
ლიო ჩემპიონებს 5. გაფრინდაშვილს
(ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქი)
და ა. კარპოვს (ლენინგრადის სამხე-
დრო ოლქი) ეთამაშათ, მაგრამ ამ დროს
ორივე ჩემპიონი იუგოსლავიაში საერ-
თაშორისო ტურნირში გამოდიოდა.

ზონალური ტურნირის მონაწილე სამ-
ხედრო საზღვაო ფლოტის გუნდებს თა-
ვანთი ჩათვლა ჰქონდათ. სსრ კავში-
რის სამხედრო საზღვაო ფლოტის ჩემ-
პიონის სახელი ბალტიის ფლოტის
გუნდს ხვდა.

ბ. გუფელი,
საერთაშორისო დიდოსტატი.

პკირას თბილისის იპოდრომზე
გაიმართა საქართველოს პირვე-
ლობა მძლეოსნურ კროსში გაზეთ
„პრადის“ პრიზებზე.

პირველ ჯგუფში ყველას აჯო-
ბა თბილისის წაერებმა. მომდევნო
ადგილებზე გავიდნენ სამხრეთ ოსე-
თისა და აფხაზეთის გუნდები. მე-
ორე ჯგუფის კოლექტივების შეჯი-
ბრება მოიგეს წალკელმა სპორტს-
მენებმა, II ადგილზეა ახალციხის
გუნდი, III — ბოგდანოვის
მძლეოსნები.

ს უ რ ა თ ზ ე: 2000 მეტრზე მორ-
ბენალი ტაბუები შეჯიბრების
დროს.

მ. ზარგარიანის ფოტო.
ფეკინგრაფის ანგარიში იხ.
ფეხვებ ნომერში).

იუბილეს მიეკვანა

სხაპიაში გაიმართა კომკავში-
რის 60 წლისთავისადმი მიძღვნი-
ლი სპარტაკიადის პროგრამით გა-
თვალისწინებული შეჯიბრება მძღ
კომპლექსის ერთ-ერთი ნორმატი-
ვში — სწრაფლაშქრობაში.

წარმოება-დაწესებულებების კო-
ლექტივების ასპარეზობა 6 კილო-
მეტრზე I ჯგუფში ცხაპაის სასო-
ფლო-სამეურნეო ტექნიკუმის წაქ-
რებმა მოიგო. II ჯგუფში უძლიე-
რესი გახლდათ პრადტექსასწავლე-
ბლის წარმომადგენლები. III ჯგუ-
ფში იმარჯვეს საგზაო რესტორნე-
ბის გაერთიანების სპორტსმენებმა.

კოლმეურნეობების გუნდებს შო-
რის ფინიშთან პირველი მივიდნ
ცხოველმეურნის წაერები, ხოლო
საბჭოთა მეურნეობების შორის —
ტეხურის გუნდი.

პირად პირველობაში უძლიერე-
სნი იყვნენ: ვაქეში — თ. ბოჭ-
გუა (ზანის ქდანოვის სახელობის
კოლმეურნეობა), ქალკეში — ბ.
ქაქულია (კოლმეურნეობა).
ბ. გუფანავა,
(ჩვენი კორ.)

წყარგუდით

საპარტიველოს წყალბურთელთა სა-
უკეთესო გუნდმა — თბილისის „დი-
ნამომ“ კარგა ხანია საკავშირო პირვე-
ლობებში მრისხანე კოლექტივის რეპუ-
ტაცია დაკარგა.

როგორი მომავალი თათბა ესრდება
ქართველ წყალბურთელთა უპირველეს
გუნდს? ამ კითხვას უნდა უპასუბოს
სსრ კავშირის 1960-62 წლებში დაბა-
დებულ წყალბურთელთა პირველობაში,
რომლის პირველი ტურიც თბილისში,
ვაკის საცურაო აუზში მიმდინარეობს.
ამას გარდა, ეს შეჯიბრება გენერა-
ლური რეპეტიციაა მოსწავლეთა საკავ-
შირო სპარტაკიადის წინ და, ამდენად,
თვალნათლვ წარმოაჩენს მონაწილე
გუნდების დადებით და ჩრდილოვან
მხარეებს.

თბილისის ტურში მონაწილეობენ:
კასპიის წითელდროშოვანი ფლოტი-
ლისი (გწფ), მოსკოვის „ტრუდის“,
ვოლგგრადის „სპარტაკის“, ვოგენის,
კიევისა და თბილისის „დინამოს“ გუ-
ნდები. ჩვენს გუნდის შემადგენლობაში

არათანაბრება

არიან: შ. ტუკვაძე, ძმები დ. და ს. ივ-
ანიშვილები, დ. თთარაშვილი, ბ. კირ-
კიტაძე, ა. გიორგაძე, დ. გუხარია, ტ.
კუტუბაძე, გ. კენჭაძე, ბ. ქათამაშვილი
და დ. შავგულიძე.

ასპარეზობამ შაბათს აიღო სტარტი
და ხვალ დამთავრდება. ამიტომ, უმჯო-
ბესია, ნადრევი დასკვნებისგან თავი
შევიკავოთ და ჯერჯერობით შეჯიბრე-
ბის მშრალი აღწერით დაგვამაყოფილ-
დეთ:

შაბათს ერთმანეთს შეხვდნენ კწფ —
„სპარტაკი“ (1:7), „დინამო“ კიევი —
„ტრუდი“ (7:4), „დინამო“ თბი-
ლისი — „დინამო“ ერევანი (8:7).

თბილისელთა და ერევნელთა შეხ-
ვედრაში ასე თუ ისე თანაბარი ბრძო-
ლა მეორე პერიოდის დასასრულამდე
გატრეულდა, რაც ანგარიშშიც გამოი-
ხატა — 4:3. მესამე პერიოდში მას-
ბინძობებმა აშკარად დაჯანბნეს სტუშ-
რები და სხვაობამ სამ ბურთამდე (7:4)
შიადწია. მეოთხე პერიოდის დასაწყი-

სშივე თბილისელებმა კიდევ ერთი ბუ-
რთით გაზარდეს ანგარიში და, მტ-
ყობა, შეხვედრის ბედი გადაწყვეტილად
ჩათვალეს. გუნდის შემადგენლობაშიც
არასრულწლოვანი შეცვლა მოხდა.
სტუმრებმა კარგად გამოიყენეს მასპინ-
ძელთა მოდუნება და შედიხედ სამი
უპასუხო ბურთი გაიტანეს.

8:7. ასე დამთავრდა ეს საოცრად
არათანაბარი თამაში.

კვირას კიდევ სამი შეხვედრა გაიმარ-
თა: „სპარტაკი“ — „ტრუდი“ (13:1),
კწფ — „დინამო“ ერევანი (9:5),
„დინამო“ თბილისი — „დინამო“
კიევი (4:5).

თბილისელ და კიეველ თანაკლუ-
ბელთა შეხვედრა შეჯიბრების ორი
დღის მანძილზე გამართულ ბრძოლებს
შორის ყველაზე საინტერესო და დაბა-
ბული გამოდგა.
პირველი პერიოდი უშედეგოდ დამ-
თავრდა. მესამე პერიოდში სტუმრე-
ბი სამი ბურთით დაწინაურდნენ,

მაგრამ მასპინძლებმა შედიხედ ორი
უპასუხო გოლი გაიტანეს და სხვაობა
კვლავ მინიმუმამდე დაიყვანეს.

მეოთხე პერიოდი ორივე გუნდის ქო-
მაგებისთვის საწერვიულო გამოდგა.
მამინ, როდესაც ანგარიში იყო 3:5,
თბილისელთა ნატყორცი ბურთი სამ-
ჯერ მოხვდა ძელს. კარგად ითამაშა
კიეველთა მეკარემაც. ბოლოს თბილი-
სელებმა კიდევ ერთი ბურთის გატანა
მოახერხეს. შეხვედრის უკანასკნელ წა-
მეხზე მასპინძლები ფლობდნენ ბურთს.
ფრე თითქმის ახლოს იყო, მაგრამ სტუ-
მართა კარი ძელმა იხსნა.

შეხვედრის შემდეგ სსრ კავშირის
წყალბურთელთა ახალგაზრდული წაქ-
რების უფროსმა მწვრთნელმა ბ. პობოგმა
სთქვა: „თქვენი ბიჭები სტანდარტულ
სიტუაციებში აშკარად ჩამორჩებოდ-
ნენ კიეველებს. ამასთან, თბილისელე-
ბმა ვერ გამოიყენეს ის მომენტები,
როდესაც რიცხობრივი უპირატესობა
ჰქონდათ. ამ შეხვედრიდან თუკი ვინმეს
გამოყოფა შეუძლებია, ეს ალბათ კიე-
ველთა მეკარე ბერივიაშვილი იყო.“

ბ. გუარასაშვილი.

როგორ ვემზადებით მოსწავლეთა საკავშირო სპორტული მატჩისთვის?

დირექტორების ბარეჟი

მოსწავლეთა საკავშირო სპორტული მატჩების წარმართვა საზოგადოებრივი არდადეგების პერიოდში ეწყობოდა. ეს მონაწილეებს ტვირთს უმსუბუქებდა — ისინი მხოლოდ შედეგებზე ფიქრობდნენ და წვრთნისთვისაც გაცილებით მეტი დრო ჰქონდათ.

წლებულ ასე როდეს იქნება. მორიგი კომპლექსური დონისძიება ტაშკენტში ახალი სასწავლო წლის დაწყების მერე გაიმართება და მასში მონაწილეობის უფლებას მიიღებენ მხოლოდ მოსწავლეები (კურსდამთავრებულები სტარტზე არ დაიშვებიან), მასადასრულ, სპორტკლუბის მონაწილეთა შემადგენლობა გაცილებით ახალგაზრდული იქნება.

შეჯიბრებაში დედაქალაქის შვიდი რაიონის ნაკრები გუნდები ჩაება. სარბიულზე ვერ ვიხილეთ მხოლოდ 25 კომპონენტის სახელობის რაიონის კომპლექტი, რადგან ამ რაიონის განათლების განყოფილების სპორტკლუბამ გუნდის დაკომპლექტებისთვის დროულად არ იზრუნა, თუმცა მერე რამდენიმე ათლეტს პირად შეჯიბრებაში მიაღებინა მონაწილეობა.

სულ ტურნირში 250-მდე მოზარდი ცდიდა ძალას, სოფი — ორ სასეზონადაც, როგორც თბილისის განათლების განყოფილების მძლეოსნობის სპორტკლუბის დირექტორმა, რესპუბლიკის დამაარსებელმა მწვრთნელმა მ. ტულუშა გვიხარა, შედეგები დამაკმაყოფილებელი გამოდგა: პირიქითაა უმეტესობაში 11 თანრიგის ნორმატივს გადაამეტა. 23-ე სკოლის მეცხრეკლასემა გ. ჩადუნელმა (ოქტომბრის რაიონი) კი სიგრძეზე სტომაში პირველი თანრიგის ნორმატივი შეასრულა და გაიმარჯვა — 695 სმ.

უნდა გამოვყოთ მეშვიდეკლასელი მოსწავლე მ. აზარაშვილი. ამ გოგონამ ამას წინათ ორჯონიკიძეში 60 მეტრზე თარჯინებში სპორტის ოსტატობის კანდიდატის ნორმატივი შეასრულა. აქ კი სიგრძეზე სტომა მოიგო — 545 სმ.

სპეციალისტები კარგ მომავალს უწინასწარმეტყველებენ 43-ე სკოლის მეექვსეკლასელ ი. კოსორუკოვას (სპირინტი) და 101-ე სკოლის მეშვიდეკლასელ მ. ტულუშას, რომელმაც გოგონათა შორის ბადროს ტყორცმა (37,94 მ) და ბირთვის კვრა (11,03 მ) მოიგო.

მოსწავლეთა საკავშირო სპორტული მატჩების წარმართვა საზოგადოებრივი არდადეგების პერიოდში ეწყობოდა. ეს მონაწილეებს ტვირთს უმსუბუქებდა — ისინი მხოლოდ შედეგებზე ფიქრობდნენ და წვრთნისთვისაც გაცილებით მეტი დრო ჰქონდათ.

განსაკუთრებით ახლა, სპორტკლუბისთვის გაცხოველებით მზადების პერიოდში, გაკვირვებას იწვევს დონისძიებებისადმი სპორტული სკოლების დირექტორების დამოკიდებულება. მხოლოდ მათი გულგრილობით უნდა აიხსნას ის ფაქტი, რომ მძლეოსნობა სტარტებს არცერთი მათგანი არ დასწრება — არ დირექტორებულან, როგორ ასპარეზობდნენ მათი გუნდების წევრები, რა რეზერვი გააჩნიათ. გამონაკლისი გახლდათ მხოლოდ ორჯონიკიძის რაიონის სპორტკლუბი (დირექტორი გ. გუშუშვილი). ამ რაიონში შეჯიბრებისთვის სხვებზე უკეთ რომ მოემზადნენ, ტურნირმა დაადასტურა — ორჯონიკიძეებმა 1073 ქულა მოაგროვეს და ყველა მოქმედ საგრიზობადად ჩამოიტოვეს. 11 ადგილზეა ლენინის რაიონის მოსწავლეთა ნაკრები — 6905, III — 1 მაისის რაიონის გუნდი — 5711.

უნდა გამოვყოთ მეშვიდეკლასელი მოსწავლე მ. აზარაშვილი. ამ გოგონამ ამას წინათ ორჯონიკიძეში 60 მეტრზე თარჯინებში სპორტის ოსტატობის კანდიდატის ნორმატივი შეასრულა. აქ კი სიგრძეზე სტომა მოიგო — 545 სმ.

უნდა გამოვყოთ მეშვიდეკლასელი მოსწავლე მ. აზარაშვილი. ამ გოგონამ ამას წინათ ორჯონიკიძეში 60 მეტრზე თარჯინებში სპორტის ოსტატობის კანდიდატის ნორმატივი შეასრულა. აქ კი სიგრძეზე სტომა მოიგო — 545 სმ.

უნდა გამოვყოთ მეშვიდეკლასელი მოსწავლე მ. აზარაშვილი. ამ გოგონამ ამას წინათ ორჯონიკიძეში 60 მეტრზე თარჯინებში სპორტის ოსტატობის კანდიდატის ნორმატივი შეასრულა. აქ კი სიგრძეზე სტომა მოიგო — 545 სმ.

ერთი ასეთი შეჯიბრება — თბილისის მოსწავლეთა საზოგადოებრივი არდადეგების პერიოდში ეწყობოდა. ეს მონაწილეებს ტვირთს უმსუბუქებდა — ისინი მხოლოდ შედეგებზე ფიქრობდნენ და წვრთნისთვისაც გაცილებით მეტი დრო ჰქონდათ.

ერთი ასეთი შეჯიბრება — თბილისის მოსწავლეთა საზოგადოებრივი არდადეგების პერიოდში ეწყობოდა. ეს მონაწილეებს ტვირთს უმსუბუქებდა — ისინი მხოლოდ შედეგებზე ფიქრობდნენ და წვრთნისთვისაც გაცილებით მეტი დრო ჰქონდათ.

ერთი ასეთი შეჯიბრება — თბილისის მოსწავლეთა საზოგადოებრივი არდადეგების პერიოდში ეწყობოდა. ეს მონაწილეებს ტვირთს უმსუბუქებდა — ისინი მხოლოდ შედეგებზე ფიქრობდნენ და წვრთნისთვისაც გაცილებით მეტი დრო ჰქონდათ.

ერთი ასეთი შეჯიბრება — თბილისის მოსწავლეთა საზოგადოებრივი არდადეგების პერიოდში ეწყობოდა. ეს მონაწილეებს ტვირთს უმსუბუქებდა — ისინი მხოლოდ შედეგებზე ფიქრობდნენ და წვრთნისთვისაც გაცილებით მეტი დრო ჰქონდათ.

ერთი ასეთი შეჯიბრება — თბილისის მოსწავლეთა საზოგადოებრივი არდადეგების პერიოდში ეწყობოდა. ეს მონაწილეებს ტვირთს უმსუბუქებდა — ისინი მხოლოდ შედეგებზე ფიქრობდნენ და წვრთნისთვისაც გაცილებით მეტი დრო ჰქონდათ.

თხილავკაგი თხილისალთა პირველობა ბაკურიანში

თხილისის კალინინის კომპლექსის რაიონისა და სპორტკომიტეტის ინიციატივით ბაკურიანში ყოველწლიურად ეწყობა რაიონის წარმომადგენლებს შორის ფიზკულტურულ შეჯიბრება სათხილავის სპორტში.

წლებიდან ტურნირი ხუთ დღეს გაგრძელდა. გუნდურ ჩათვლაში ყველას ქალაქის სატელეფონო ქსელის სპორტსმენებმა აჯობეს. მომდევნო ადგილებზე გავიდნენ ცენტრალური ტელეგრაფისა და აბრეშუმის საწარმოო გაერთიანების კოლექტივები.

პირად პირველობაზე ვაჟთა შორის 5 კილომეტრზე რბოლა მოიგო დ. სტურუაძე (ქალაქის სატელეფონო ქსელი). ქალთა შორის 3 კილომეტრზე ასპარეზობაში სპეციალური ადგილი ცენტრალური ტელეგრაფის გუნდის წევრებს რ. კობახიძეს, ი. კონდრატიევასა და მ. ჩეჩელაშვილს დარჩა. ამ ორგანიზაციის მოთხილავურებმა ესტადიუმშიც იმარჯვეს.

სწრაფდარბეზში ყველას აჯობა ქალაქის სატელეფონო ქსელის თანამშრომელმა რ. ჯეირანაშვილმა.

ჯ. სამუშია,
კალინინის რაიონის სპორტკომიტეტის თავმჯდომარე.

პირველი სამ დღეს ჩატარდა წინასწარი შეჯიბრები ქვეჯგუფებში (თხილი). პირველ-მეორე ადგილებსთვის ბრძოლის უფლება მოიპოვეს საქართველომ, სომხეთმა, დნეპროპეტროვსკმა და სოსუმმა (გოგონები).

ჭაბუკთა გუნდებს შორის: ვოლგოგრადმა, დნეპროპეტროვსკმა, საქართველომ და სოსუმმა.

გოგონათა შორის პირველ ადგილზე გავიდა დნეპროპეტროვსკის კოლექტივი, რომელმაც ტურნირი დაუმარცხებია.

ჟ. შაბრძაძე,
სურათზე: ზაზის სახეიმი გახსნის მომენტი; ახლად გახსნილ მოედანზე თამაშობენ ნორჩი ფეხბურთელები.

პასუხისმგებელი განათლების სამინისტროსა და საქართველოს ალკაფსა-ნის საოლქო კომიტეტის ინიციატივით

სურათზე: ზაზის სახეიმი გახსნის მომენტი; ახლად გახსნილ მოედანზე თამაშობენ ნორჩი ფეხბურთელები.

სურათზე: 5000 მეტრზე მორბენალი ჭაბუკები დისტანციას; გოგონების ესტაფეტის ერთ-ერთ ეტაპზე.

სურათზე: ზაზის სახეიმი გახსნის მომენტი; ახლად გახსნილ მოედანზე თამაშობენ ნორჩი ფეხბურთელები.

პირველობა

პირველობა

ოვალური გურბით ჭიათურაში

პიათურა, 27 მარტი (ტელეფონი, ჩვენი კოდი). „შავი ოქროს“ ქალაქად ეწევა დიდი რეგაზი — შაბათს აქ ლენინის სახელობის მალაჩოთა სამმართველოს ახალ სტადიონზე სტარტი აიღო რესპუბლიკის ჩემპიონატის პირველმა წრემ.

მიმდინარე პირველობა აღრიხველი ტურნირებისგან იმით განსხვავდება, რომ შემდგომი ორგანოების გადაწყვეტილებით შეჯიბრებაში არ გამოდიან საკავშირო ჩემპიონატის უმაღლეს ლიგაში მონაწილე თბი-

ლისის კოლექტივები — „ელვა“ და „ლოკომოტივი“. ამან საშუალება მისცა რესპუბლიკის ზოგიერთ სხვა გუნდს საქართველოს ჩემპიონატში გამოცდონ ძალები.

ამრიგად, პირველობისთვის იბრძვიან თბილისის „სპარტაკი“, საქართველოს პოლიტექნიკური და სამედიცინო ინსტიტუტების გუნდები, ქუთაისის „სახლმშენი“, ჩოხატაურის „ელვა“ და ჭიათურის სა-

მთამდინო კომბინატის კოლექტივი. ჭიათურელები და ჩოხატაურელები ამგვარ შეჯიბრებაში პირველად გამოდიან, თუმცა ჩოხატაურელებს ერთგვარი გამოცდილება მაინც აქვთ — შარშან ამ რაიონში მოზარდთა საკავშირო პირველობა გაიმართა, რომელშიც „ლულომაც“ იასპარეზა.

ძალები აშკარად უთანაბრდა. პირველ დღეს თბილისის „სპარტაკ-

მა“ დიდი ანგარიშით მოუგო „ლულოს“ — 4:0, მომავალმა ინიციატივამ სძლიეს მომავალ ექიმებს — 3:0, ხოლო ქუთაისელებმა დაამარცხეს ჭიათურელები — 5:0.

მეორე ტურში უფრო საინტერესო ბრძოლები გაჩაღდა. მაგალითად, „სახლმშენისა“ და „სპარტაკის“ მატჩში მეტოქეებმა მოწინააღმდეგის „ქალაქი“ თითოჯერ აი-

ღეს და თითო საჭარბოც გამოიყენეს. საბოლოოდ — 7:7.

სამთამდინო კომბინატის გუნდისა და სამედიცინო ინსტიტუტის რეგისტრების შეხვედრაში თბილისელებმა დიდი ანგარიშით გაიმარჯვეს — 5:0.

„ლულოსა“ და სპინ-მატი პოლიტექნიკოსებმა მოიგეს — 2:0.

ბ. ბარჯაძე.

პოსტალური სურვა!

თქმისა ზაფხული ჯერ არ დამდგარა, მაგრამ მოსახლეობისთვის, მით უმეტეს ბავშვებისა და ახალგაზრდებისთვის, ცურვის სწავლების საკითხი არ შეიძლება სეზონური იყოს.

ადამიანის გაუმრთობლობა და მისი სიცოცხლის გახანგრძლივება ყოველთვის იყო და იქნება ჩვენი პარტიისა და შოთა რუსთაველის განსაკუთრებული ზრუნვის საგანი, რაც კიდევ ერთხელ აიხსნა ქვეყნის ახალ კონსტიტუციაში.

თითოეულ ჩვენგანს აქვს დასვენების ყველა პირობა, რასაც უზრუნველყოფს დასასვენებელი სასაღებრივო, სანატორიუმების, სპორტული და სხვა გამაჯანსაღებელი ორგანიზაციების ფართო ქსელი.

მაგრამ დასვენება ისე უნდა იყოს ორგანიზებული, რომ ადამიანი დაზღვეული იყოს უბედური შემთხვევების, რომელიც ყველაზე ხშირად წყალზე ხდება. ამის უმთავრესი მიზეზი ცურვის უკოდინარობაა. თითქმის ყოველმა მეორე დასვენებელმა არ იცის ცურვა. მას კი უმნიშვნელოფაენის ადგილი უკავია ადამიანის ცხოვრებაში.

ცურვა სასიკეთოდ მოქმედებს სისხლძარღვთა და სასუნთქ სისტემებზე, ამბობს ორგანიზმის წინააღმდეგობის უნარს გრძელვადიან მოვლენებისადმი, ამავრებს ნერვულ სისტემას ძველი ბერძენებისთვის ცურვის უკოდინარობა და მამყინარებლად ითვლებოდა. ბერძენები ცურვის უკოდინარობაზე იტყობდნენ, მას არც ცურვა უსწავლია და არც კითხვით, ხშირად გესმინია, აუზი არა ვაკეებს და რა გქნათო? თავისთავად, აუზების უქონლობა თვალსაჩინო ნაკლია, მაგრამ განა ნაკლებ საყურადღებოა ის ფაქტი, რომ აფხაზეთში 79502 მოსწავლიდან 43812 ბავშვმა ცურვა არ იცის, ხოლო აჭარაში 70280-დან 49587 მოსწავლეს ჩვენი რესპუბლიკის უმაღლეს სასწავლებლებში ცურვა სტუდენტების მხოლოდ 39,7 პროცენტმა იცის. პროტექციონერ სასწავლებლებში — 49,3 ხოლო საშუალო სკოლებში — 28,6 პროცენტმა.

წყალზე უბედურ შემთხვევათა უმეტესობა ახალგაზრდობაზე მოდის. მიუხედავად ამისა, ცხოვრებაში ცუდად იწერება რესპუბლიკის შემდგომი ორგანოების გადაწყვეტილება, რომელიც ავადღებულებს განათლების სამინისტროს სასწავლო გეგმის შედგენისას გაითვალისწინოს საშუალო სკოლებში ცურვის შესწავლა 26-საათიანი პროგრამით.

ცურვის სწავლებისთვის ჯერ კიდევ არა ვაკეებს სათანადო პირობები უმაღლეს სასწავლებლებში, პიონერთა ბანაკებში, დასასვენებელ სასაღებრივო, სანატორიუმებსა და სხვ.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ დაავალა თბილისის რაისაბჭოებს — 1977-78 წლებში ადგილობრივი ბიუჯეტების ხარჯზე სასკოლო საცურაო აუზების აგება. ლენინის და ორჯონიძის რაიონებში შარშან მწყობრში ჩადგა ორი მცირე ზომის საცურაო აუზი, რომლებმაც უმნიშვნელოვანი როლი უნდა შეასრულონ ამ რაიონების ბავშვებისთვის ცურვის სწავლების საქმეში.

აუზები შენდება, მაგრამ ცურვის მასობრივად შესწავლისთვის საჭიროა უფრო აქტიურად გამოიყენონ ბუნებრივი პირობები. საქართველოში თითქმის ყოველ ნაბიჯზე გვხვდება ადგილები, რომელთა საცურაოდ გამოსაყენებლად სულაც არაა საჭირო ძვირადღირებული ნაგებობების შენება. საჭიროა მონდობა, ენთუზიაზმი... ამ საქმეში დიდი როლი უნდა შეასრულონ კომპაგნიერულმა, პროფკავშირულმა, პიონერულმა ორგანიზაციებმა. შთავარი სიტყვა კი ადგილობრივმა საბჭოებმა უნდა იქნას.

1978 წელი ცურვის მასობრივად შესწავლის წელი უნდა გახდეს!

პ. სოზარია,
საქართველოს სსრ წყალმშენური საზოგადოების ცენტრალური საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილე.

შარშანდელი მიმე სეზონი ტაქსენის „ფასთაქორის“ ბოლოსდაბოლოს წარმატებით დაავიჯრვინა — უმაღლეს ლიგაში დაბრუნების უფლება მოიპოვა კოლექტივში ჩინებულად იმეშავა რუსეთის ფედერაციის დასახურებულმა მწვრთნელმა კორნეიკოვმა, რომელსაც ესმარბოდნენ უზბეკეთის დასახურებული მწვრთნელი შეგაი (უფროსი მწვრთნელი აღმზრდელობითს დარგში), არონოვიჩი და სპორტის ოსტატი ტაქტდინოვი.

წლებს მწვრთნელთა „შტაბს“ რაიმე ცვლილება არ განუცდია. არსებითი ცვლილებები არც გუნდის ძირითად შემადგენლობაში მოხდა.

„ფასთაქორის“ სეზონისთვის მზადება თავის ზამთრის ბაზაზე დაიწყო. იანვრის მეორე ნახევარში გუნდი ლენინგრადს ეწვია, სადაც მონაწილეობდა ზამთრის ტრადიციულ ტურნირში „ნედელისა“ პრინციპში. შემდეგ კი ბუღარეთს გაემგზავრა თავისი საუკეთესო თავდასხმების ფიოდოროვის გარეშე (თებერვალში იგი სსრ კავშირის ნაკრებში გამოიძახეს, რომელთანაც ერთად უკრთოვში გამართულ ტურნირში მონაწილეობდა).

ესაღი, „ფასთაქორის“ ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ 1978 წლის სეზონი გუნდისთვის ძნელი იქნება. გუნდმა არა მარტო უნდა იბრძოდეს

პარსული ფეხბურთი არასდროს ყოფილა ტალანტებს მოკლებული. სხვას რომ თავი დაეპყრო, ამაზე მეტყველებს თუნდაც ის ფაქტი, რომ წლების მანძილზე ჩვენი ჭაბუკები არავის უთმობდნენ ხოლმე საკავშირო პირველობას (დაწყებული „ტაქსის“ ბურთიდან დათმავრებულ იმედის თასის ჩათვლით). თუ ავიღებთ 1977 წლის საკავშირო გათამაშების ოლიმპიურ სპეციალიზებულ სპორტსკოლებს შორის, აქ პირველი და მეოთხე ადგილები საქართველოს სპორტსკოლებს ჰქონდა.

ყველაფერი ეს, რა თქმა უნდა, გარკვეულად დაკავშირებულია, სად იკარგებიან გუნდის ძირითადი რეპრეზენტანტი, რატომ ვერ ვხედავთ მათ წამყვან ოსტატთა გუნდებში? აი, საკითხი, რომელიც დიდი ხანია გვაღვლეებს. ეს პირობებმა არაერთხელ გახსნარა მსჯელობის საგნად ბევრმა სპეციალისტმა და ცნობილმა ფეხბურთელმა გამოთქვა თავისი აზრი, ზოგიერთი მათგანი ძირითადად თბილისის ყოფილი 35-ე საშუალო სკოლის გახსნა-აღდგენაში ხედავდა პერსპექტივას.

35-ე საფეხბურთო სკოლის არსებობა, რა თქმა უნდა, აუცილებელი და სასარგებლო იყო, იგი ახლაც იტყობს თავისი სიტყვას, მაგრამ, ვფიქრობ, დღესთვის სხვა რანგის სკოლის არსებობა უფროა საჭირო, სკოლისა, რომელიც თავს მოაბამდა საქართველოში არსებული 20 საფეხბურთო სპორტული სკოლის მუშაობას, ბოლომდე მიიყვანდა ნორმ ფეხბურთელთა აღზრდას, სრულყოფას.

მაშინ, როცა არსებობდა თბილისის გათა 35-ე საფეხბურთო სკოლა, მისი კურსდამთავრებულნი ნიჭიერი ფეხბურთელები წვრთნას განაგრძობდნენ ორწლიან ახალგაზრდულ საფეხბურთო სკოლაში, რომელიც დაარსებული იყო საკავშირო სპორტკომიტეტის გა-

სეზონი სამხრეთში იწყება

„ფასთაქორის“ პრობლემები

უმაღლეს ლიგაში ადგილის შესანარჩუნებლად, არამედ კარგი თამაშაც აწვეოს გულშემატკივრებს, ამავე დროს, როგორც უფროს მწვრთნელს ა. კორნეიკოვს მიაჩნია, მზადების პროცესში გუნდის წინაშე საკმაო პრობლემები წარმოიქმნა.

ბოლო წლებში „ფასთაქორის“ ერთ-ერთი მთავარი პრობლემა მეკარის საკითხი იყო. შარშანდელი სეზონი გუნდმა 4 მეკარით დაიწყო, უპირატესობა თანდათან პოპატოვს გადაეცა, რაინს მიენიჭათ, თუმცა ისინიც საკმაოდ არათანაბრად თამაშობდნენ.

ბევრი რამ იყო გადასაწყვეტი და ცვაშიც. აქ ახალგაზრდა ფეხბურთელებთან ერთად გამოდიოდნენ გამო-

ცდილი მთამაშეები მოგილი და სეროსტანოვი. ამასთან გუნდის ხელმძღვანელობისთვის უსიყ ცხადი იყო, რომ 30 წლის მოგილინი და 29 წლის სეროსტანოვიც დიდი ხნით არ შეიძლებოდა იმედის დამყარება. ცხადია, იგივე იქმნის 31 წლის ზაგუმენისზე, აღრე ლენინგრადის „ზენიტის“ მცველზე, რომელსაც „ფასთაქორის“ მწვრთნელები შუა მინდორშიც ათამაშებდნენ.

შუა ხაზში წამყვანი ფორუა 26 წლის ანი, რომელსაც არაერთგზის უთანამაო საბჭოთა კავშირის ოლიმპიურ ნაკრებში ანი, „ფასთაქორის“ კაპიტანი, მუშოვარი, ენერგიული თამაშითა გამოირჩევა.

თავდასხმელებს შარშან ბევრი გოლი გაჰქონდათ. მაგრამ წლებს მათ სხვა მეტოქეები ეყოლებათ. ფიოდოროვის გარდა სეზონისთვის იმზადება ჩუგინი, რომელიც გუნდს ძალიან გამადაგა შარშან. აღრე, როგორც ცნობილია, ჩუგინი როსტოვის არმიელთა კოლექტივის წამყვანი თავდასხმელი იყო. საკონტროლო მატჩებში მონაწილეობდნენ ისაკოვი, ერეგევი და სხვები.

ერთი სიტყვით, განახლებულ „ფასთაქორს“ წლებს სხვა პირობებში უნდა თამაში, მას ძნელი ამოცანების გადაწყვეტა ელის.

სსრ კავშირის თასზე

ბაიბართა ფეხბურთში სსრ კავშირის თასის კიდევ რამდენიმე საბასუბო მეოქვსებზე ტელევიზორული მატჩი.

მოსკოვის სპარტაკელებმა, რომლებსაც პირველი მატჩი მოგებულნი ჰქონდათ (1:0), კვლავ დაამარცხეს კომინიოვის „ნისტრუ“ — 2:0.

ოლესის არმიელებმა თასიდან გამოთიშეს უმაღლესი ლიგის გუნდი — „დნეპრი“ (დნეპროპეტროვსკი) — 2:1 (პირველი მატჩი 1:1).

როსტოვის არმიელს და ოლესის „ჩერნომორცს“ დასჭირდათ დამატებითი ბენალტების შესრულება, ვინაიდან როსტოველებმა უსულად იმევე ანგარიშით აიღეს რეგენში, რომლითაც დამარცხდნენ პირველ მატჩში — 2:0. ბენალტებმა წარმატება მოუტანა ოლესელებს — 4:3.

ივანო-ფრანკოვსკი ერთმანეთს შეხედნენ ადგილობრივი „სპარტაკი“ და ცსკა (პირველი მატჩი — 1:1). გაიმარჯვა ცსკა-მ — 2:0.

ფეხბურთი

დასხვა სპეციალიზებული ფეხბურთის სპორტსკოლებიდან შერჩეული 18-19 წლის ასაკის იმედის მომცემი ახალგაზრდები. სწორედ ეს იქნება სწავლებასა და დაოსტატების ის მეორე საფეხური, ის აუცილებელი გზა მოზარდი ფეხბურთელის აღზრდისთვის, რომელსაც უკვე გქონდა საუბარო.

გარდა ამისა, გადაწყდება მეორე პრობლემა — მუდმივად თვალში გვეყვლება ფაქტორად რესპუბლიკის ჭაბუკთა ნაკრები გუნდი. რა თქმა უნდა, შესაძლებელია ეს ყველაფერი არ მივიღოთ დღემად და უკეთესი საშუალებაც გამოიყენოთ, მაგრამ ერთი კი არის: რაც მალე ჩამოყალიბდება სწავლების მეორე საფეხური, მით უფრო დროულად შეემატება ქართულ ფეხბურთს ბევრი ნიჭიერი სპორტსმენი. რესპუბლიკაში საკმაოდ არიან გამოცდილი სპეციალისტები და ენთუზიასტები, რომელთა დახმარებით ერთხელ და სამუდამოდ გადაწყდება ეს საშეიღმეოლო საქმე.

შ. მერაპიაძე,
თბილისის განათლების განყოფილების ბავშვთა და მოზარდთა სპეციალიზებული საფეხბურთო სკოლის დირექტორი.

რედაქციისგან: კარგი იქნება, თუ შ. მერაპიაძის ამ წერილს აქტიურად გამოეხმაურებოდნენ ფეხბურთის სპეციალისტები. ისინი, ვისაც პირველ ყოვლისა ევალბა ქართული ფეხბურთის მომავალზე ზრუნვა. ვაზეთი „ლელო“ სიაზონებშით გამოაქვეყნებს ყველა მოსაზრებას, რის შედეგადაც, ემვი არ არის, გამოიკვეთება ის მთავარი, სპორტული საზოგადოებრობისთვის მისაღები გზა. წარმატებით რომ უმკურნალებს ფეხბურთელთა აღზრდის სისტემაში ჯერ კიდევ არსებულ ნაკლოვანებებს.

რატომ გვპეკარებება ტალანტები?

18-19 წლის ფეხბურთელთა სპორტული მომავალი

მაც დაამთავრეს ცნობილი 35-ე საშუალო სკოლა — მიხელო მესხი, შოთა იმანიძე, სერგო კორტიკაძე და სხვები. ახლა ასეთი სკოლა არ არსებობს, არადა იგი აუცილებელია და აი რატომ:

თუ ჩვენ ფეხბურთის სწავლებას პირობითად დაავყოფთ საფეხურებად, პირველი — ეს იქნება ბავშვთა საფეხბურთო სკოლის კურსის დამთავრება, მეორე — ორწლიანი ახალგაზრდობის საფეხბურთო სკოლის კურსის დამთავრება (რომელიც დღეს არ არსებობს) და მესამე — ამ ფეხბურთელთა განაწილება ოსტატთა გუნდებში. ამაგარა, რომ დღეს სწავლების ეს საფეხურები დარღვეულია. 17-18 წლის ჭაბუკი, რომელიც ამთავრებს ბავშვთა ფეხბურ-

თის სკოლის კურსს, ან საერთოდ იკარგება ფეხბურთისთვის, ან უკეთეს შემთხვევაში, ნაადრევად მოუშადადებელი მიდის ოსტატთა გუნდში, იქ კი მწვრთნელებს აღარ აქვთ იმის დრო და საშუალება, რომ მათთან გააგრძელონ დამატებითი სასწავლო-საწვრთნელი მუშაობა. სპორტსკოლის კურსდამთავრებული, ბუნებრივია, ვერ დაავყოფილებს იმ დიდ მოთხოვნებს, რომლებსაც წარუდგენენ ოსტატთა მწვრთნელები ამავე დროს არც სკოლას გააჩნია იმის საშუალება, რომ 18-19 წლის ასაკის ახალგაზრდა ფეხბურთელთან

ფაშხანითა და ხელუშვარით...

ჩატარდა თბილისის პირადგუნდური პირველობა სამხედრო-გამოყენებით მრავალკლდში. ასპარეზობაში ექვსი რაიონის დოსააფის კომიტეტების, აგრეთვე, თბილისის საქალაქო კომიტეტის სპორტტექნიკურ კლუბ „ოქტომბრის“ კოლექტივები მონაწილეობდნენ.

ტურნირმა, რომელიც საქართველოს დოსააფის ცენტრალური კომიტეტის ბაზაზე რუსთაველი ჩატარდა, მონაწილეთა დიდი ინტერესი გამოიწვია. ვაგებს 2500 მეტრი უნდა გაეგრძინათ, ქალებს — 1500. სტარტად ფინიშამდე სპორტსმენები წინემატურნი. მაშინაინი სკამ-მიხეზე სრულასა და ბელუშუმატარის ტურცინაში ასპარეზობდნენ.

გაგონათა შორის ყველას აჯობა ტ. კორობკინამ, რომლის შედეგია 6.26,0. ჭაბუკებში ყველაზე მონერხებული გამოდგა ტ. ჭინკველაძე — 6.52,0, ოქნიორებში იმარჯვა ვ. გლაზოვა — 7.11,0, ხოლო ვაეებში ვ. დევიდიაინამ — 6.40,0.

აღსანიშნავია, რომ ყველა ჩემპიონი სპორტტექნიკურ კლუბ „ოქტომბრის“ წარმომადგენელია, ცხადია, გუნდურ ჩათვლაში გამარჯვებაც „ოქტომბრის“ დარჩა, რომელმაც 27,2 საჭარბო ქულა მოაგროვა. მომდევნო ადგილებზე ვაეიდენ 26 კომბრის რაიონის დოსააფის (33,2 ქულა) და რაიონიკმის რაიონის დოსააფის კომიტეტების (33,4) გუნდები.

სპორტული მომენტები: სპორტის ოსტატ **ი. ვალდავა** ტექსტი და ფოტო.

შთაბეჭდილებანი კავკასიონიდან

გამომცემლობა „საბჭოთა საქართველო“ მკითხველს მიაწოდა საინტერესო წიგნი „ცენტრალური კავკასიონის მკითხველებს“. მისი ავტორია გეოგრაფიკული მეცნიერებათა კანდიდატი, საქართველოს მთავრობის მეცნიერებათა აკადემიის მეცნიერ-კორესპონდენტი, სპორტის ოსტატი რ. ხაზარაძე.

წიგნი მკითხველს აცნობს ცენტრალური კავკასიონის სამხრეთ ფერდობების (ზემო სვანეთი) თანამედროვე მკითხველებს, მათა წარმოქმნის ისტორიას და, საერთოდ, მკითხველს ეხმარება. წიგნის მიზანია, აგრეთვე, მკითხველს განუშარბოს, თუ რა ადგილი უკავია ამ მკითხველს საქართველოს ზედაში.

ავტორი წერს:
„წინამდებარე ნაშრომში გადმოცემულია ის შთაბეჭდილებანი და აღწერილობათა ხასიათის მოკლე-

ბები, რომლებიც დამიჯრებულა კავკასიონის მკითხველებს. მუშაობის დროს, ამ მკითხველთა კომპლექსურ შესწავლას აწარმოებდა და დღესაც აწარმოებს საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ვახუშტის სახელობის გეოგრაფიის ინსტიტუტის გეოგრაფიული კაბუში“. ავტორი მოგვითხრობს, აგრეთვე, პამირისა თუ ტიან-შანის მწვერვალებსა და მკითხველებს ასევე მისი დროს მიღებულ შთაბეჭდილებებს.

წიგნი საინტერესოა როგორც ფიზიკურ-სპორტის ინსტიტუტის მთავრობის სპეციალისტების, ისე უნივერსიტეტის გეოგრაფიის ფაკულტეტის სტუდენტთათვის, გამოცდილი ალბინისტებისთვის თუ მკითხველთა ფართო წრისთვის.

რ. ხაზარაძის წიგნს ინტერესით წაიკითხვენ სათავგადასავლო ბიბლიოთეკის მოყვარულებიც. ამ

მხრივ განსაკუთრებით საინტერესოა ის ეპიზოდი, სადაც მოთხრობილია როგორ დაეხმარნენ ქართველი მთამსვლელები ტიან-შანზე, გამარჯვების პიკზე გასაჭირში ჩავარდნილ სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების ნაკრების ალბინისტებს. აქვე მოთხრობილია გამარჯვების პიკზე ცნობილი ქართველი მთამსვლელების თეიმურაზ კუხიანიძისა და ვლადიმერ მეძარიანიძის დაღუპვის ამბავი და კავკასიონის მწვერვალ შხარას ტრაგედია, სადაც გურამ თეიქანიძე დაიღუპა.

ლამაზად გამოჩნდა წიგნი, რომლის რედაქტორია შ. ერისთავი, მხატვარი — გ. აფსაჩანაშვილი, მხატვრული რედაქტორია — მ. მახარაძე, ილუსტრირებულია ფერადი და შავ-თეთრი ფოტოებით.

სამწებაროდ, წიგნის ტირაჟი (1000) ერთობ მცირეა.
ა. გურგენია.

ახალი წიგნები

„ოლიმპიატა კლუბი“
პრ.პ. კლუბს, რომელიც აერთიანებს ჩემოსლოვაციის დედაქალაქის ყველაზე გამოჩენილ სპორტსმენებს, „ოლიმპიატა კლუბი“ ეწოდა. მის წევრად გახდნა შეუძლია ყველამ, ვისაც კი სასალხო ხელისუფლების მანძილზე უადუხულის ან ზამთრის ოლიმპიურ თამაშებში ეროვნული ნაკრების შემადგენლობაში უსაბარგია. ახლა კლუბში 221 კაცია.

„უჩვენებს „ბერები ასახი“

ბოიკო. თუმცა მოსკოვის ოლიმპიადის გახსნამდე ორ წელზე მეტია დარჩენილი, იაპონიის სპორტსმენთა კოშხანია „ბერები ასახი“, რომელმაც ამ უღივსი საერთაშორისო შეჯიბრების ბირდაპირი გადაცემის უფლება მიიღო, უკვე გაცივრე მათეობებს თავისი გეგმები. „ბერები ასახი“ განაცხადა, რომ ოლიმპიური თამაშების ახალი ამბები გადამცემა ყოველდღიურად 16 საათისა და 15 წუთის განმავლობაში. ოლიმპიადის დროს მოსკოვიდან ბირდაპირი გადაცემის ხანგრძლივობა „ბერები ასახის“ განცხადებით 229 საათი და 15 წუთი იქნება. ამ ტელეკომპანიის ყველა სხვა რეგულარული პროგრამა, 1980 წლის 19 ივლისიდან 3 ავგისტოს ჩათვლით, გადაიღება, რათა იაპონური ტელეკომპანიები სრული წარმოდგენა შექმნათ ოლიმპიადის (საქლესი).

„ბარლინი“

„თანამედროვე სპორტი გადამწყვეტი ცდის, ხასტოზის, სტარტის წინ წარმოუდგენელია ათლეტის ძალთა მაქსიმალური კონცენტრაციის გარეშე“, წერს ყუჩანალი „დღერ-შპორტი“.

ამიტომ ძნელია დამარცხების შემდეგ თავი გაიმართლოს: საჭირო გულისყური ვერ მოვიკრიბებო. სტარტის წინ ძალების მოკრების ხელსაწყო სპორტსმენის ისტატობის აუცილებელი კომპონენტია.

რა თქმა უნდა, სპორტის თითოეული სახეობის სპეციფიკა აიძულებს სპორტსმენს სხვადასხვანაირად განწყოს. საგზარტეოლო ველობრუნებაში, რომელიც რაღაცნაირ საათს გრძელდება, სხვა ფსიქოლოგიური ფაქტორი მოქმედებს, სპორტში კი, სადაც ყველაფერს წამება წყვეტს, სხვა, მათ, ვინც წამის გაღლებაში უნდა „აფეთქდეს“ (სიმაღლეზე მსტომელები, ბირთვის

იყო. უნდა გამოვტყვე, როცა ასეთი რამ ხდებოდა, უკვე ვიცოდი, რომ რაღაც ვერ იყო წესრიგში. შეჯიბრების წინ მისი ალაბარება ცუდად შენიშნებოდა“.

ფიზიკა განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს ბირველ ცდას. „მას შემდეგ, რაც თავიდანვე ყველაფერი კარგად გამოიხევა, ინტერესით ვაკვირდები სხვების გამოსვლებს. ხტამებს შორის შესვენებებისას მთლიანად ვღვწე და ვცდილობ გავანალიზო გავნელო, რაღაც კონცენტრაციის გარეშე შეჯიბრების განმავლობაში მისდებ. ერთი, თუნდაც კარგი ნახტომით ყოველთვის ვერ გამოვრდები. აი, რას ამბობს ბირთვის კვრამი მსოფლიოს ექსპერტის მარია მარია ალაბი (გდრ): „ნამდვილად ძალიან ძნელია ერთი, ძალიან კარგი ცდის, განსაკუთრებით მსოფლიოს რეკორდის შემდეგ, კვლავ მიაღწიო მსგავსი მასშტაბის შედეგს. ფიზიკური შესაძლებლობა არის, მაგრამ კონცენტრაციის უნარი კი არა“.

უჩვენებელი მიკრომ ნეშტები ოლიმპიურ მონრეალში ბირველივე ცდაზე ტყორცნა უნდა სარეკორდო ზღვარამდე (94,58 მ), რის შემდეგაც უარი თქვა მომდევნო ცდაზე. მსოფლიო რეკორდის დამყარებთ გამოწვეულმა სისარულმა იმდენად ააღვლეა იგი, რომ სპორტსმენს დიდი დრო დასჭირდა მობალიზებისთვის.

ანგელა ფიციტცივიტი არიან 1976 წლის ოლიმპიური ჩემპიონი სპორტში მარჯვტ უშმანი (გდრ), ოლიმპიური და მსოფლიო ჩემპიონი სიმაღლეზე სტამბში როზემარი აკერმანი (გდრ), მაგრამ არიან სხვა ხასიათებიც.

ვერობის ჩემპიონი (1966 წ) ჯიდაბიში კლავს პოლი (გდრ), რომელიც ამჟამად ლუქინვალდის „დინამოში“ მწვრთნელად მუშაობს, ასე ამბობს: „ორთბორბლებს დაწყებამდე ხუთი წუთით აღწევინ დაწარჩენი ჩვენი მოქილავებიც. კითხვებზე ნორმალურად უპასუხებენ. მართალია, ამ დამკვირვებით ფაზაში ძალიან არასასურველია მწვრთნელის მითითებები. ბრძოლის ტექნიკური გეგმა ხომ დიდი ხანია შეტუშვებულია. მისი ნელახალი დახვეწა-დაზუსტება უკეთესია პერსონალის შუა დასვენების დროს“.

ზოგიერთი სპორტსმენი შეჯიბრების შორის პაუზებში წიგნს კითხულობს. ასე იქცევა საბჭოთა ხმლით მოფარაკავე გ. ნახლიმოვი. „ლექსებს, პატარა მოთხრობებს, — ამბობს ვლადიმერ, — ჩემი ყურადღება გადააქვო ორთბორბლებს, რომლებიც შეიძლება საათობით გაგრძელდეს. კითხვა მამშვიდებს, რაც ასე აუცილებელია მომდევნო ბრძოლისთვის“. მაგრამ ასე ვერცხს კი წაიკითხვის შინაარსის აღქმას? „ხანდახან არა“, — თვითმლოთ აღიარებს სპორტსმენი. მაგრამ მაინც ატყვივებს, რომ ეს შეთოლი საუკეთესოა, თუმცა, ასე ამბობს ყველა სხვა...“

„ბეტა“ თუ „ომეგა“?

ახალმა სამაშულო აპარატურამ წარმატებით ჩააბარა ბაშუმცა ბაბურინის ტრასებში.

— სამაშულო ცნობილი „ბეტა“ აპარატურის წარმომადგენლებს ვინოვთ დიაგნოზი თავიანთი ადგილებზე სტარტსა და ფინიშზე — ხუმრობანარევი ხმით გასმა კონსტრუქტორის ტრასაზე გაყოლებული რეპარატორებიდან. ხუმრობა ხუმრობათ, მაგრამ ამ მხარულ განცხადებებში ტექნიკის სპეციალისტი დიდი დროს ვერა.

...სასაგზარდა მოსკოველმა კონსტრუქტორებმა, პირველთაშირისანმა მოთხრობაშირეებმა იური შრეგლოვმა და ნიკოლოზ კონონევიმა ბაკურიანში სსრ კავშირის ხალხთა IV სპარტაკიადის ფინალზე ჩამოიტანეს ორი დანახლოებით 10-10 კილოგრამამდე წონის, სამაშულო ზომის წითელი ჩემოდანი, რომლებშიც მათივე ნახელები — ახალი სასტარტო-საფინიში აპარატურის, კომპლექტური „ბეტა-2“-ის ორი კომპლექტი იყო მოთავსებული. „ბეტა“ პირველი სერიოზული გამოცდა უნდა ჩაებარებინა ბაკურიანში სპარტაკიადისა და ჩემპიონატის ჩატარების დროს. ამასთან „გამომცემელი“ ძალზე მკაცრი ჰყავდა — სახელგანთქმული შევიჯარული ფინიში „ომეგა“ აპარატურა, რომელიც კონტას ტრასებზე პარალელურად იყო ჩართული.

მაინც რას წარმოადგენს „ბეტა“, რით განსხვავდება იგი „ომეგასგან“. ჩვენი აპარატურა, რომელიც ერთნაირი წარმატებით მუშაობს აკრუბლიატორისგან და ელექტროქსელისგან, ფოტოგადამცემისა და ფოტომომენტისგან შედგება. ერთი მოთხრობი სტარტსეა მითავსებული, მეორე — ფინიშზე. „ბეტას“ მარტრევი, ძალზე კომპლექტური საკომპლექტო — განხანაწილებული მოწყობილობა აქვს, რომლის მთავარ ნაწილს ელექტროქსელში წარმოადგენს. აღსანიშნავია, რომ ახალი აპარატურა „ომეგასგან“ განსხვავებით ბაკურიანში.

ორარხიანი, ე. ი. ერთდროულად შეუძლია აღნუსხოს შეჯიბრებაში მონაწილე ორი სპორტსმენის დრო, სხვათაშორის, „ბეტას“ ძალუმს დისტანციის ნებისმიერ მონაკვეთზე ე. წ. საშუალოდ დროის საკონტროლო ჩვენებაც. ფოტოჩინიშს აქვს სპეციალური მლოტირატორი, რომელიც იცავს მას ზუსტად მითავსებული გადამცემისგან. და კიდევ ერთი სიხსლე და უპირატესობა „ომეგასთან“ შედარებით: „ბეტა“ აღნუსხავს სპორტსმენის დროს წამის მეათასედი ნაწილის სიუსხმით.

ბაკურიანში შემოთხენებული დიდი შეჯიბრების დამთავრების შემდეგ საკავშირო სპორტკომიტეტის წარმომადგენლებმა, სათხილამურო სპორტის სპეციალისტებმა მაღალი შეფასება მიცეს ახალ საბჭოთა აპარატურას. საერთო დასკვნით იგი რეკომენდებულია სერიული გამოშვებისთვის.

— „ბეტა-2“ ჩინებული აპარატურაა, იგი ერთნაირად გამოადგება მოთხრობაში სპორტსმენს, მძლვისნახაც, მოცურავენსაც. — გვეუბნება რესპუბლიკური უმაღლესი დაოსტატების სპორტული სკოლის № 1 ზამთრის სახეობათა განყოფილების უფროსი შ. გავა.

— კარგი იქნება თუ საქართველოს სპორტკომიტეტი შეიძენს „ბეტა-2“-ის რამდენიმე კომპლექტს, რაც ასე აუცილებელია ბაკურიანის ტრასებისათვის, — გამოთქვა აზრი საკავშირო კატეგორიის მსაგამ, სპორტის ოსტატმა ი. რაინეშვიტმა.

და ბოლოს დაუმატებთ, რომ „ბეტას“ კონსტრუქტორებს განზრახული აქვთ უახლოეს დროში აპარატურაზე უფრო დიდი ტაბლო დაამონტაჟონ და, რაც მთავარია, გაუკეთონ მას საბჭოდი მოწყობილობა, რომელიც წამსვე ახლებდას ქალაღზე სპორტსმენების მიერ ნაკრებზე შედგება.

ო. ნოზაძე.
(ჩვენი ხატე. კორ.).
ბაკურიანში.

სპორტის ციხე

სპორტის ციხე

მკერელები, თხილამურით ტრამპლინიდან მსტომელები, ტანმოვარჯიშეები, ძალოსნები, თავისი ბოზბლებში აქვთ. როგორ მოვანერხოთ ძალთა მომბილხება?

ეს პროცესი უფრო ხანგრძლივია, ვიდრე თვითსტადიონზე ყოფნა, — ამბობს მონრეალის ოლიმპიადის ჩემპიონი სიგრძეზე სტამბში ანგელა ფიციტცივიტი (გდრ). — ყველაფერს შეჯიბრებამდე რამდენიმე დღით ადრე იწყება. თოლიტი შეგნებულად ცდილობს არ იფიქროს მისალოდნელ სტარტზე, მაგრამ მისი სტრეში თავისდათუნებურად ტრიალებენ შეჯიბრების გარეშე. და რაც უფრო აბლოვდება სტარტი, მით უფრო იზრდება შინაგანი დაძაბულობა.

ბირადღ მე შეჯიბრების დაწყების წინ მიყვარს განმარტობა. მივიკუნუქება საღმე კუთხეში და ერთმანეთის მიყოლებით ვიმეორებ: რა მომქვს, ვამეშვეებ ტექნიკურ გეგმას. ვაფასებ მეტოქეთა შანსებს, ვიბოლო ვიდეგ ვათავალიერებ სტარტის ადგილს, გვარაუდობ ვინ ვის შემდეგ ხტება. ჩვეულებრივ, ამ დროს არაფერს მეღამარაკება, და თუ ვინმე მოამართავს, ვასუსობ დამაჯივებლად, თუმცა სრულებით ვერ იწვდება კითხვის არსს. და ყველაფერი ეს ხდება ავტომატურად“.

ფიციტცივის მწვრთნელი გ. ოლფერტიცი აისტურებს მის სიტყვებს: „ასეთ წითეში მე მას მარტო ვტოვებდი. ეს იყო მისი წარმატებების საუკეთესო წინაპირობა. თუ მას დაჰრბებოდა სტარტის წინ შემთხვევით, მე ვხვდებოდი, რომ მისი მღვრამარეობა ხანგრძლივად“.

სპორტის ციხე

სპორტის ციხე

სპორტის ციხე

ყველას, ვინც მონაწილეობდა ოლიმპიური ფულისა და ნივთიების ლატარეაში — „სპორტის“

„სპორტის“ გვმ სერიის ბილეთების გაყიდვა თბილისში დაშთავრდა.

მოქალაქეებს, რომლებსაც დარჩათ ბილეთები წარწერით: „სპორტის“ — ლატარიის ბილეთი „გვმ“ სერიით, ავრთვე, წინა სერიის ბილეთები „ელ“ და „გვმ“ უნდა გამოცვალოთ ა. წ. 31 მარტამდე — „სპორტლოტოს“ რესპუბლიკურ სამმართველოში (თბილისი 19, ელიავას ქ. № 26 10-დან 16 საათამდე).

დაგვინაწილის შემთხვევაში აღნიშნული ბილეთები აღარ გამოიყვება.

ფულადი მოგებების მისაღებად მიმართეთ თბილისის შემნახველ სალოაროებს.

საქსპორტლოტო.

„პიკის საათი“ კიმალიში

ბაბანაძე. 1978 წლის საგზარდო სეზონი ნეპალის ჰიმალეებში ბევრ საინტერესოს გამოდებამ ოლიმპისტებს. 11 ქვეყნის 300 მთამსვლელო ჰიმალაის პიკების ძნელ ფერდობებზე სცდის ბედს.

შევიჯარულია სიაში, რომელსაც ამ განთხულზე დალაშქრავენ — მრევათასიანი, ამასთან ავსტრიელი ოლიმპისტები მსოფლიოში ყველაზე მაღალ ჯომოლუნგმაზე (8848 მ) და „ყველაზე დაბალ“ — ანაპურნაზე (8091) ავლენ.

განსაკუთრებულ ინტერესს გამოიწვევს კანჩენჯანგ-1-ის (მესამე მწვერული მსოფლიოში) პიკის შტოში. ბირველად იგი 1955 წლის 25 მაისს დაიპყრეს ინგლისელმა სპორტსმენებმა. მას შემდეგ ნეპალის ფერდობიდან არაფერი უტლია ამ პიკზე ასვლა. და აი, 23 წლის შემდეგ, წელს ვაზაფხულზე 8585-მეტრიან კანჩენჯანგ-1-ს დალაშქრავს პოლონეთის ექსპედიცია ბელოტეცის მეთაურობით. პოლონელთა მეორე ოლიმპისტურ გავლეს მსოფლიოს მეთხე მწვერვალის ლბოცენს (8501) დაპყრობა აქვს გადაწყვეტილი (საქლესი).

სპორტის ციხე

სპორტის ციხე

სპორტის ციხე

სპორტის ციხე

სპორტის ციხე